No. 1718. Zaterdag 2 December 1916. 33ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

Middelen ter verbetering.

De voornaamste grief van Jhr. Mr. H. M. VAN WEEDE tegen Curaçao was, het ontbreken van een behoorlijke reglementeering der prostitutie.

Uit het Verslag van Dr. DEN HOUTER blijkt, dat deze reglementeering totaal is verouderd en vol gebreken als afgedaan kan beschouwd worden.

We mogen den Curaçaoschen Geneeskundigen Raad dus gelukwenschen, dat de Heeren Doktoren zoo verstandig zijn geweest dergelijke reglementeering niet ingevoerd te hebben, al werd er nog zoo om gevraagd.

Dr. den Houter zegt er van:

„Het is hier niet de plaats om uit te weiden over al hetgeen in den loop der eeuwen is voorgesteld en toegepast, om de ontucht te beteugelen en hare vreeselijke gevolgen zooveel mogelijk tegen te gaan.

Tal van uitnemende mannen onder sociologen en hygiënisten hebben aan dit probleem hunne krachten gegeven, maar ten slotte bleef er weinig anders over dan de z.g.n. reglementeering der prostitutie, die in haar welbekende oude vormen en met hare alom erkende gebreken feitelijk algemeen is veroordeeld.

Wel is waar is voor korte jaren eene nieuwe wijze van reglementeering der ontucht aan de hand gedaan, maar dit stelsel is zelfs nog niet in het stadium eener ernstige proefneming op eenigszins ruime schaal getreden, en het belooft zoo ingewikkeld en kostbaar te worden, dat van zoo iets hier nog geen sprake kan zijn.

De groote bezwaren waarvoor het vraagstuk der besmettelijke geslachtsziekten, met den aankleve van dien, ons plaatst, blijkt wel uit de zeer uiteenloopende voorstellen ter verbetering, die in den loop der tijden gedaan zijn en de bestrijding die zij ondervonden.

Wat de een aan de hand deed, werd door den ander, even ernstig en even bevoegd, als onuitvoerbaar en onpractisch verworpen; in de kritiek was men sterk, maar meestal faalde men als men zelf aan het opbouwen toekwam.

Dit maant ook hier tot voorzichtigheid en zelfbeperking en ik meen mij dan ook te moeten bepalen tot hetgeen, *omnium consensu*, als in de eerste plaats noodig en uitvoerbaar wordt aangeprezen.

Slechts zij er op gewezen, dat men nimmer zal mogen vervallen in de cardinale fout der oude reglementeering, die besmetting en besmettingsgevaar voor de helft n.l. onder de mannen ongemoeid liet en zich enkel tot de vrouwen bepaalde. Reeds uit hygiënisch oogpunt is dit volstrekt veroordeeld!"

Uit het verslag van Jhr. Mr. H M. VAN WEEDE zijn we te weten gekomen, dat het ontbreken van een behoorlijke reglementeering der prostitutie oorzaak was, dat verschillende oorlogsschepen onze haven niet meer aandeden. Zou het nu geen aanbeveling verdienen, dat officiëel door den Heer Inspecteur, of door het Hoofd van den Geneeskundigen Dienst in de Kolonie Curaçao, den Heeren Consuls werd medegedeeld, dat te Willemstad gebroken is met den ouden sleur en de verouderde systemen der reglementeering, maar het nieuwste op hygiënisch gebied bij ons toepassing vindt. Dringend moet aan de Heeren Consuls worden gevraagd hunne regeering in kennis te willen stellen van de oprichting te Willemstad eener

Polikliniek.

Als Z.Exc. de Minister van Buitenlandsche Zaken in het *Oranjeboek* ook dergelijke mededeeling kon publiceeren, zou Curaçao weer een goeden naam krijgen bij de vreemde Marine-autoriteiten, en onze haven opnieuw in trek komen bij de oorlogsschepen.

De Polikliniek van Curaçao is geheel en al volgens de nieuwste eischen ingericht en zóó *up to date*, dat menige groote stad in Europa ons dergelijke inrichting kan benijden.

Dat mag men in het Buitenland gerust weten.

Laten de Marine- en de Scheepsdokters eens komen kijken. Als ze meer poliklinieken van dezen aard gezien hebben, zullen ze verstomd staan, dat ook Curaçao zulk een hoogst modern Instituut rijk is.

De Burgerij van Curaçao kan zeer zeker het volste vertrouwen stellen in Dr. DEN HOUTER en Dr. WATERMAN, die geen kosten en moeiten ontzien om onze Haven ook op dit gebied geheel modern te doen zijn. Het is derhalve van het grootste belang, dat wij beginnen met eerbied te hebben voor de wetenschap van hoogst ontwikkelde mannen, die volledig op de hoogte zijn van de eischen des tijds. Wat zij verrichten in ons belang, in het belang van de algemeene volksgezondheid onzer Kolonie en den goeden naam van onze haven, verdient aller waardeering en medewerking. We kunnen zelf er zooveel aan doen, dat hunne voorstellen ingang vinden en de middelen door hen aangeprezen minstens beproefd worden door wie ze behoeven. Eerst na verloop van tijd komt ons het recht van oordeelen toe en dan zullen we behouden wat in de praktijk deugdelijk en goed is gebleken en over boord gooien, wat voor onze toestanden minder geschikt scheen.

Dat Dr. DEN HOUTER het ernstig meent met wat Hij voorstelt, blijkt wel uit heel den toon van zijn verslag.

„Algemeen wordt de overtuiging gedeeld, dat een der voornaamste middelen van bestrijding is eene grondige behandeling van geslachtsziekten; dus een zuiver medisch-hygiënisch standpunt, dat niet door diepgaand meeningsverschil wordt ondermijnd.

De behandeling moet poliklinisch en klinisch zijn, d.w.z. zoowel thuiswonende als in de inrichting verblijvende patiënten insluiten.

Ook is noodig, dat de te verleenen hulp, met inbegrip van medicamenten enz., geheel kosteloos zij, niet alleen voor de onvermogenden, maar ook voor hen, die mogelijk nog wel iets konden betalen; dat meergegoeden zich in de gratis-polikliniek zullen aanmelden, zal wel tot de hooge uitzonderingen behooren en zeker niet zoo vaak plaats vinden, dat men er den regel om zou moeten verzwakken.

Uit den aard der zaak moet de behandeling niet alleen medisch-hygiënisch goed zijn, maar tevens geleid worden door een geest van hulpvaardige naastenliefde.

Dat geneesheeren en verplegend personeel te rechter tijd een woord van moreele opwekking voor hun patiënten over hebben en ook daardoor toonen met hen mede te leven, zal ieder goedkeuren, maar alle hooghartig gemoraliseer en laatdunkend neerzien op het lage peil, waartoe de patiënten mogelijk vervielen, is veroordeeld; opheffen en verbeteren, niet afstooten en kwetsen zij leuze en praktijk."

Menigeen zal het ideaal, dat Dr. DEN HOUTER hier voor oogen zweeft, als een onbereikbare utopie beschouwen.

We zien echter duidelijk in het Verslag, dat zijn denkbeeld om op Curaçao een polikliniek te stichten steunt op zeer nuchtere redeneering, en feitelijk ook elders reeds toepassing vindt.

Een polikliniek is de meest moderne wijze van prostitutie-bestrijding. Het eerst noodige wordt er door bereikt.

Waarom zou op Curaçao zonder resultaat blijven, wat tegenwoordig elders als de meest practische methode wordt gevolgd?

Dat Dr. DEN HOUTER wel degelijk rekening houdt met de bijzondere omstandigheden van Curaçao, blijkt uit het vervolg van diens Verslag.

Hij wikt en weegt zeer nauwkeurig alvorens een beslissing te nemen.

Daarbij, de Polikliniek is werkelijk als een proefneming bedoeld.

Laat ons dus kalm afwachten, hoe het verloop der proef is, en welke resultaten men er mede bereikt.

Het is voor onze eer en onzen goeden naam allernoodzakelijkst, dat de toenemende besmetting, als gevolg van prostitutie, zoo krachtig mogelijk worde tegengegaan.

Wij mogen der Nederlandsche Regeering dankbaar zijn, dat zij verlangt, dat dit zal geschieden op de meest moderne wijze, en volgens de meest afdoende methode.

Het Bijzonder Onderwijs VAN Liberaal standpunt.

Zeer belangrijke beschouwingen, heeft Minister Cort van der Linden ter neer geschreven in zijn Memorie van Antwoord betreffende art 192 der Grondwetsherziening.

Het woord van den minister is zoo treffend, zoo moedgevend voor ons en zoo raak voor sommige vrijzinnigen, dat we er nog eens speciaal de aandacht op meenen te moeten vestigen. We zullen dus trachten het uitvoerig betoog eenigszins samen te dringen, maar toch zoo, dat het goed tot zijn recht komt. 't Is het betoog van een *liberaal*, die hier poogt de ware beteekenis van dat woord te doen gelden,

Er waren in het Voorloopig Verslag nog al bezwaren tegen de voorgestelde regeling geopperd. Verschillende dier bezwaren, zoo zegt nu de minister, vinden hun grond in een onjuiste tegenstelling van openbaar en bijzonder onderwijs:

„De opvoeding der kinderen, is in de eerste plaats de taak der ouders. Het is een beginsel dat weinig tegenspraak vindt en in ons Burgerlijk Wetboek uitdrukkelijk wordt bevestigd. De Staat kan derhalve regelend en aanvullend optreden, niet echter de taak der ouders overnemen. Zelfs bij gebreke van ouders treedt de voogd, niet de Staat op. De Overheid, het onderwijs ter hand nemend, verschaft den ouders bijstand om hun eigen taak te vervullen, zooals 's lands belang dit eischt. Door leerplicht, door waarborgen van deugdelijkheid, wordt die taak ten deele bepaald, niet echter op zijde geschoven.

Tegen openbaar onderwijs, onderwijs van Overheidswege, bestaat dus op zichzelf geen bezwaar. Het bezwaar ontstaat indien het Overheidsonderwijs strijdt met de vrijheid der ouders om hun taak, naar de inspraak van hun geweten te vervullen. De strijd hier ten lande gevoerd is in het wezen der zaak niet een strijd tusschen openbaar en bijzonder onderwijs, maar tusschen neutraal en confessioneel onderwijs. In een land met zoo uiteenloopende geestesrichting als het onze kan het Overheidsonderwijs niet anders zijn dan neutraal. De Overheid is in godsdienstzaken geen partij. De vraag kan voorbij worden gegaan of de neutraliteit, op de spits gedreven, niet verder reikt dan het noodzakelijke en nuttige."

Deze woorden uit den mond van een liberaal minister, zeggen reeds heel wat. Meer misschien nog dan hij bedoeld heeft, zooals straks nader blijken zal. Want wij zien in die woorden goedkeuring der rechtsche schoolbeginselen, die immers willen dat niet het neutraal Overheidsonderwijs nummer één zal zijn, maar het Bijzonder Onderwijs. „De Staat kan regelend en aanvullend optreden, niet echter de taak der ouders overnemen." Juist wat wij zeggen: als een particulier initiatief in gebreke blijft, dan eerst treedt de staat aanvullend op.

Dat de minister dit evenwel niet bedoelt, zal aanstonds blijken. Inmiddels gaat hij door:

„Derhalve neutraal Overheidsonderwijs. Voor een groot deel der natie is dit onderwijs echter niet overeen te brengen met de taak der ouders, zooals godsdienst en geweten die voorschrijven. Men heeft dan ook erkend, dat de vrijheid der ouders om het onderwijs voor de kinderen zelven te bepalen, zonder gewetensdwang onaantastbaar is. Doch men verleende die vrijheid, beperkt door Staatstoezicht, en dwong anderzijds de ouders als belastingbetalende burgers tot instandhouding van een onderwijs voor hen onbruikbaar, maar voor een ander deel der natie geheel bevredigend. De Overheid zeide: gij zijt vrij maar gij bekostigt uw eigen onderwijs en tevens dat van uwe medeburgers. Deze ongelijke verdeeling van lasten wordt gevoeld als eene onrechtvaardigheid. Zij die strijd voeren voor het openbaar onderwijs, omdat het beter is in hunne oogen dan bijzonder, vergeten dat zij een strijd die alleen, met behoud van ieders vrijheid, beslist kan worden door geestelijke wapenen, willen beslechten door Staatsdwang."

Hoever zijn we met deze woorden verwijderd van de dagen, dat de ministers als de hoogste staatsmanswijsheid verklaarden: dan moeten de minderheden maar onderdrukt worden. Laat geestelijke wapenen beslissen! Al wederom: precies wat sinds jaar en dag door de rechterzijde vooropgesteld is. Gij zegt, zoo voerden wij links toe, gij zegt, dat het bijzonder onderwijs minderwaardig is; welnu, neem de proef. Rust beide takken van onderwijs met gelijke wapenen uit en laat de practijk beslissen. Geen dwang, maar geestelijke wapenen.

Maar dan gaf links niet thuis. Het beste bewijs, hoe hol de praatjes over minderwaardigheid waren.

En als men gelijke rechten verlangt, kan men niet met een deel tevreden zijn, zooals de minister verder terecht zegt:

„Het is duidelijk, dat *subsidieering* van het bijzonder onderwijs geen vrede kan brengen. Subsidieering kan de onrechtvaardigheid verminderen, niet opheffen. Door subsidieering toe te laten heeft men het beginsel prijs gegeven. Men geeft daardoor aanleiding tot dit dilemma: òf er is geen onrechtvaardigheid in de vrijheid der school zonder meer: op welken grond geeft gij dan ondersteuning uit de openbare kas; òf die onrechtvaardigheid is er wel: waarom zijt gij dan slechts ten deele rechtvaardig? Alleen algeheele financiëele gelijkstelling is logisch en alleen zij kan vrede brengen."

Inderdaad, wie in '89 meeging met het begin der pacificatie, en de logica lief heeft, ontkome niet aan het tweesnijdend zwaard, dat de minister hier trekt.

Als de minister zich daarna keert tegen voorstanders voor het bijzonder onderwijs, komt hij weer op het terrein, dat we zoo straks even betraden:

„De wensch van sommige voorstanders van het bijzonder onderwijs, dat in overeenstemming met het voorstel van het Ministerie Heemskerk, in de Grondwet zal worden uitgedrukt, dat het bijzonder onderwijs regel, het openbaar onderwijs aanvulling moet zijn, komt voort, naar het den ondergeteekende toeschijnt, uit eene onjuiste opvatting van de Staatstaak. De Overheid die zich ten taak stelt voor alle burgers gelegenheid tot schoolonderwijs te verschaffen, mag de vervulling van die taak niet afhankelijk stellen van het ontbreken van particulier initiatief. Onderwijs is niet eene zaak waarvan het belang door het particulier initiatief moet blijken, maar het is uit zich zelf een publiek belang. De Overheid heeft dat belang derhalve geheel zelfstandig te behartigen. Voorkeur voor de bijzondere school mag geen motief zijn om der Overheid haar taak voor te schrijven. Het eenige wat voorstanders van het bijzonder onderwijs redelijkerwijze mogen eischen is onbelemmerde vrijheid om hun kinderen het onderwijs te geven dat zij verlangen. Zij mogen niet vergeten dat zij niet strijden tegen de Overheid, maar tegen het monopolie der neutraliteit."

De minister gaat hier o.i. wat erg apodictisch te werk. Waarom zou hier de Overheid het particulier initiatief niet mogen laten voorgaan en in andere dingen wel? Hij geeft er geen enkele reden voor op. Hier komt de minister dan ook in tegenspraak met zich zelf, waar hij immers straks zelf heeft vooropgesteld, dat de Staat niet de taak der ouders mag overnemen, wél aanvullen. Voorkeur voor de Bijzondere School is dan ook niet het motief, dat de overheid voorschrijft.

Wij willen echter dezen draad niet verder uitspinnen. Liever vestigen we de aandacht op die punten, waar de minister zijn geestverwanten de les leest. We vervolgen:

„Onjuist is aan den anderen kant de bedenking van eenige voorstanders van het openbaar onderwijs, dat de gelijkstelling aan het bijzonder onderwijs een voorsprong verschaft, omdat de offervaardigheid, die den mensch eigen is, bij voortduring werkzaam zal blijven ten behoeve van het bijzonder onderwijs, terwijl zij zich ten behoeve van openbare scholen niet uiten kan.

Bedoeld men, dat het neutraal onderwijs ten achter zal raken bij het confessioneele, dan moet deze overweging beantwoord worden door de opmerking, dat het niet tot de Staatstaak behoort partij te kiezen tusschen beide methoden van onderwijs. De openbare school is niet neutraal omdat neutraliteit de beste vorm van onderwijs is, maar omdat de openbare school geen ander dan neutraal onderwijs kan geven. De openbare school mag niet ontaarden in een propagandamiddel tegen het confessioneel onderwijs. Zij die het confessioneel onderwijs verkeerd of zelfs verderfelijk achten, moeten ijveren voor eigen bijzonder onderwijs, maar niet het confessioneel onderwijs met ongelijke wapenen trachten te bestrijden. Dergelijk steunen op den Staat verzwakt op den duur. Die dezen steun verlangt, erkent daarmede de kracht van den tegenstander."

O wee, wat zal deze slag aankomen! 't Geliefkoosde stokpaardje van antipapisten, „Bonds"-menschen en dergelijke kan nu wel voorgoed naar stal gebracht worden.

Men voerde nog aan dat uit het Grondwetsartikel zou behooren te blijken, dat aan de congregatiescholen het subsidie ten aanzien van de traktementen niet zal worden berekend naar den maatstaf van de traktementen der openbare onderwijzers, omdat een deel der salarissen, die bij de congregatie-scholen aan Broeders en Zusters worden toegekend, niet hun ten goede komt, maar voor kerkelijke doeleinden wordt gebezigd. (*Zulke Broeders en Zusters, mitsgaders de stichtingen...... leven n.l. van den wind!*) De minister antwoordt daarop:

„Het zoude een zonderling voorschrift zijn in een Grondwetsartikel hetwelk bevrediging ten doel heeft. Voor zooveel met bindende beloften rekening is te houden, kan dit c.q. op het voetspoor der Staatscommissie geschieden, wanneer de uitwerking van de salaris-regeling

door den gewonen wetgever wordt ter hand genomen."

De minister gaat inmiddels verder:

„Bedoelt men met de opmerking dat door den voorsprong die, naar men meent het bijzonder onderwijs verkrijgt, het peil van het onderwijs zal dalen, dan schijnt zij eveneens onjuist.

Zal het peil dalen van het *bijzonder* onderwijs? Er schijnt eenige tegenspraak tusschen de vrees die men koestert dat het bijzonder onderwijs een voorsprong zal verkrijgen en de verwachting die men van de zelfde zijde uitspreekt, dat de prikkel tot goed bijzonder onderwijs door de gelijkstelling zal wegvallen. Het beroep op den voorsprong van het bijzonder onderwijs heeft echter alleen zin, indien men verheffing van dat onderwijs voorziet. De voorsprong kan alleen benut worden door beter onderwijs. Het wegvallen van den prikkel zou daarentegen alleen ten bate komen van het openbaar onderwijs. Doch men mag vragen: is het aannemelijk dat de voorstanders van het confessioneel onderwijs, die zich zoo langdurige offers voor hun beginsel hebben getroost, nu zij financieel onafhankelijker worden, de waarde van hun beginsel minder hoog zouden schatten? In hun beginsel ligt de prikkel die tot concurrentie noopt; hoe kan deze prikkel wegvallen door vermindering van financieele zorgen?"

Men ziet het, de minister is telkens raak, als hij de tegenstanders van Bijzonder Onderwijs in hun eigen netten vangt. In dit verband nog het volgend citaat:

„Ernstiger is de bedenking, dat het peil van het *openbaar* onderwijs zou kunnen dalen. Het is alleszins begrijpelijk, dat voorstanders van het openbaar onderwijs die met liefde en toewijding onder vaak moeilijke omstandigheden dat onderwijs hebben gediend, duchten dat de openbare school, waarvan zij zooveel hebben verwacht, in waarde zal verminderen. Ondergeteekende is echter overtuigd, dat die vrees ijdel is. Dat het openbaar onderwijs door onverschilligheid van gemeentebesturen kan lijden is onmiskenbaar, maar deze onverschilligheid is niet het gevolg der financieele gelijkstelling. Zij bestaat ook thans. De vrees voor het openbaar onderwijs zou wellicht gegrond kunnen zijn, indien dat onderwijs nog moest worden gevestigd of een kwijnend leven had. Maar het is een krachtige instelling, geliefd bij een groot deel der natie. Het behoeft de concurrentie niet te schuwen. Het gevolg van die concurrentie zal niet anders zijn dan verhooging van de qualiteit van het onderwijs. Mocht het anders zijn dan zou het alleen bewijzen, dat de liefde voor het openbaar onderwijs minder diep in de natie geworteld is dan zijn voorstanders schatten."

Inderdaad, dat is den spijker op den kop geraakt. Als het openbaar onderwijs in vrije concurrentie achteruitgaat, is eenvoudig het bewijs geleverd, dat het tot nog toe door oneerlijke middelen een voorsprong kreeg, die hoe eer hoe beter dient te verdwijnen.

We hebben reeds gezegd: we gelooven niet, dat ooit een liberaal minister of eenvoudig eenig liberaal zooveel ter verdediging der Bijzondere School schreef. We begrijpen dan ook, dat de oude palstaanders niet bijster over deze Memorie te spreken zijn. De waarheid is voor hen al te bitter. Zelfs voor hen, die wel eens getoond hebben toch iets voor het goed recht van het Bijzonder Onderwijs te voelen, kan de waarheid blijkbaar te hard zijn.

De Residentiebode.

Alleen weer de Katholieke Kerk.

De anti-revolutionnaire „Rotterdammer" komt met kracht op tegen een voortwoekerend kwaad.

Dat kwaad, dat ook in ons land hand over hand toeneemt, is het kwaad der „lichtzinnige echtscheidingen."

Het blad weet zelfs te vertellen, dat het tegenwoordig in Den Haag meermalen voorkomt, dat man en vrouw trouwen met de uitgesproken bedoeling om na een paar jaar met onderling goedvinden te gaan scheiden.

„Zóó kan 't niet blijven", meent het anti-revolutionnaire blad.

„'t Wordt meer dan tijd dat allen die op 't heilig houden van het huwelijk prijs stellen, tot overeenstemming komen, om aan deze ons volksleven ondermijnende ongerechtigheid een einde te maken".

Wij kunnen de klacht begrijpen, maar meenen, dat het blad ook de hand in eigen boezem moet steken. Wie eenmaal de echtscheiding aanvaardt, zet daarmede tevens de deur open voor alle lichtzinnigheid, welke thans zoozeer betreurd wordt.

Ook de Protestanten, zelfs de orthodoxen, erkennen het recht van echtscheiding.

Alleen de Katholieke Kerk weet van geen transigeeren en concessies doen, alleen de Katholieke Kerk weer staat pal tegenover dit kwaad der echtscheidingen.

Zij leert haar kinderen, dat het huwelijk een heilig sacrament is, dat niet ongedaan is te maken en dat, wat God heeft samengevoegd, de mensch niet kan ontbinden.

Men moge aan de andere zijde met spijt de lichtzinnige losheid van den huwelijksband gadeslaan, men zal daar machteloos staan tegen het voortwoekerend kwaad.

De Maasbode.

De „Deutschland".

Kapitein Paul König, de commandant van de handelsduikboot „Deutschland" geeft in zijn boek „Die Farth der Deutschland", de volgende beschrijving van het leven aan boord:

De Juni-maand naderde haar einde en helaas was het ook met het goede weer gedaan. Een uit het Zuid-Westen opkomende deining en het wegblijven van de strooming mede, waarop wij gehoopt hadden, waren voorteekenen van een stormcentrum in het Zuiden in de richting van de golfstroom.

Zoo varen wij nog een dag. 's Avonds begint het zwoel en drukkend te worden. Achter bloedroode nevelsluiers gaat de zon dralend onder. Een dreigend uitziende hemel en hevig weerlichten, gepaard met toenemende vochtige zwoelte in de atmosfeer kondigen de nabijheid van den golfstroom aan. In den nacht beginnen buitengewoon zware donderbuien met een van alle kanten uitspringenden wind en een wilde zee, die het sturen merkbaar moeilijker maakt.

Uit de metingen blijkt, dat de temperatuur van het water stijgt. Ze bereikt een hoogte van 28 graden Celsius. Wij zijn in de golfstroom, die zich in de lucht kenbaar maakt door een vurige krans van de zwaarste tropische onweersbuien. Een sterk lichten van de zee en hevige atmosferische storingen zijn verder bewijzen van den stroom.

Wij merken het aan ons draadlooze telegrafietoestel, dat geirriteerd wordt door de spanning van den met de electriciteit overladen atmosfeer en daardoor begint te staken. Tot nu heeft elken dag het draadlooze station te Nauen het legerbericht medegedeeld.

Het lichten van de zee belemmert het uitkijken sterk. De oogen worden er door geprikkeld en de blik wordt onzeker gemaakt door het voortdurend fonkelen van de zee-oppervlakte in den diep-zwarten nacht. Dit is buitengewoon onaangenaam, omdat we hier in een buurt komen, waar veel schepen verkeeren en dubbele voorzichtigheid dus geboden is. Het weer wordt buitengewoon kwaadaardig. Een hooge zeegang, zware hagelbuien komen over het dek. De wind heeft een kracht van elf tot twaalf. Rondom over het kokende water hangen zware, zwarte wolken, waaruit het voortdurend vaalgeel opbliksemt. Dan plotseling is de lucht weer diep donker, terwijl de boot en het water daaromheen opvlammen in een groenachtig licht. De geheele atmosfeer is in een brullend oproer, onafgebroken kraakt de donder boven ons, wij komen in het centrum; een heksenketel van voorwereldlijke onweersbuien raast om de boot, alsof het einde der dingen zou komen......

Plotseling duiken achter ons de toplantaarns van een groote stoomboot op. In den donkeren nacht kunnen wij haar uit den weg gaan zonder dat zij het merkt. Op eenigen afstand vaart zij voorbij, als een lichtend verschijnsel. Het is een passagiersschip, dat naar zijn koers te oordeelen, uit de Middellandsche Zee komt. Ik moet bekennen, wij keken zijn lichtjes toch met een klein gevoel van nijd na, tot de regen en de duisternis het weer opslokten.

Den volgenden dag bereikte het slechte weer zijn toppunt. Orkaanachtige buien zwierden over ons. Het water komt niet meer in stralen naar beneden, het zijn watervallen, muren van water, die pijn doen aan handen en gezicht. De regen is zoo dicht, dat men er niet meer tegen in kan zien. Om iets zicht te hebben, moet men een klein stuk glas voor het oog houden, met dit gevolg dat een beekje van het glas stroomt in de mouw.

De boot werkt buitengewoon zwaar in de razende zee. De golven smijten het schip heen en weer, zoodat het in alle scharnieren kraakt. Dikwijls ligt het zoo scheef, dat men met de vrije hand zich nauwelijks meer kan vasthouden aan den rand van de „badkuip". Het is een hel.

Maar het is nog niets tegen de hel daar binnen in de boot, vooral bij de machine. Bij de wilde zee moeten natuurlijk alle luikeu gesloten zijn. Ook het torenluik kan nu maar af en toe geopend worden. Wel werken twee groote ventilatie-machines onophoudelijk, maar de frissche lucht, die zij uit den ventilatie-koker naar beneden zuigen, wordt onmiddellijk verslonden door de gretige Diesel-motoren. Deze vraakzuchtige monsters geven daarvoor in hun ondankbaarheid slechts hitte terug: zware drukkende hitte, bezwangerd met een verschrikkelijke olie-geur, die nu door alle ventilatoren in een kringloop door alle ruimten gezweept wordt. Verfrissching kan zoo'n ventilatie niet meer brengen. De lucht in de boot is bovendien verzadigd met een fantastisch hoogen graad van vochtigheid. Alle laden en deuren van de kasten zetten uit en klemmen. Daarbij komt het natte goed, waarmede de wacht van den toren verschijnt en dat de geheele boot verpest.

Men kan zich geen voorstelling maken van de atmosfeer, die langzamerhand ontstaat, van de helsche temperatuur, die in de boot broeit.

Wij hadden in den golfstroom een temperatuur buiten van 28 graden Celsius. Zoo warm was het water om ons. Frissche lucht komt niet meer binnen en in de machinekamer ratelen en hameren als razend twee motoren elk van zes cylinders. De kracht van hun explosies slingeren zij in de wervelende schroefgolven, met gloeienden adem stooten zij de verbrande gassen uit de pijpen. Maar de gloed van de voortdurende verbrandingen blijft in de cylinders en deelt zich mede aan de geheele, van olie druipende stalen omgeving. Een adembeklemmende wolk van hitte en oliestank gaat van de machines uit en verspreidt zich over het geheele schip. De temperatuur steeg in deze dagen tot 53 graden Celsius.

En in zoo'n hel leefden en werkten menschen. Steunend draaiden de mannen, die vrij hadden, zich in hun kooien. Aan slaap was nauwelijks te denken en wanneer er een zoo ver was, dat hij kon insluimeren, dan wekten hem de onophoudelijk van het voorhoofd in de oogen loopende zweetdroppels tot nieuwe ellende. Het lijkt bijna op een verlossing, wanneer de acht uur rust voorbij zijn en de nieuwe wacht in de centrale of bij de machine roept.

Maar nu begint het gemartel eerst. Slechts in hemd en onderbroek gekleed staan de mannen op post, om het voorhoofd een doek gebonden opdat het zweet niet in de oogen zal komen. Hét bloed gloeit en raast in de slapen, als koorts kookt het in alle aderen. Slechts met de uiterste inspanning van den wil gelukt 't het lichaam, dat van het zweet druipt, te dwingen tot mechanische dienstprestatie en het vier uur uit te houden.

En hoe lang zal dat nog uit te houden zijn? In die dagen heb ik het dagboek niet meer bijgehouden en vind slechts de opmerking: Hooger mag de temperatuur niet meer worden, anders kunnen de mannen het in de machinekamer niet meer bolwerken. Maar zij hebben het klaar gespeeld. Zij hielden stand als helden, zij deden hun dienst, uitgeput, gloeiend, met zweet bedekt, tot het centrum van den storm achter ons lag, tot het daar buiten opklaarde, tot de zon door de wolken brak en de afnemende zeegang het gedoogde de luiken weer te openen.

Toen stegen zij op uit hun hel. Bleek, druipend van olie en onder het vuil kwamen zij aan het daglicht en verheugden zich over de zon, alsof zij deze voor den eersten keer zagen schijnen.

Veldmaarschalk von Hindenburg.

De Japansche majoor Mamato, die vroeger militair attaché is geweest bij het gezantschap te Berlijn, heeft tegenover een gezant van de Entente zijn bewondering te kennen gegeven voor maarschalk von Hindenburg. Hij gaf een karakteristiek van Hindenburg's strategisch genie en legde in het bijzonder den nadruk op drie zijner hoedanigheden. Hij beschreef die als volgt:

1. Hindenburg is steeds meester van den toestand en staat erboven. Voor hem bestaat geen toeval, maar hij dwingt de omstandigheden hem te dienen. Evenals iedere ware veldheer is hij ver, zoowel van overschatting als van onderschatting van zijn vijand. Hij is een man van de daad, die nooit groote woorden gebruikt, maar alleen de feiten voor zich doet spreken. Weliswaar spreekt hij met vaste overtuiging zijn vertrouwen uit op de overwinning, maar kalm en zakelijk en in het bewustzijn van zijn meerdere kracht.

2. Hinderburg is meester in elk soort strategie, zoowel in het offensief als in het defensief. In het offensief is hij hierom verschrikkelijk, daar het hem steeds gelukt zijn vijand op de meest kwetsbare plek aan te grijpen. Hij overhaast zich niet, maar stelt zich eerst volkomen op de hoogte. Heeft hij echter eenmaal die plek ontdekt, dan stort hij zich met ontzettende kracht op den vijand en rust niet, voordat hij zijn doel heeft bereikt.

Zijn onbarmhartige vervolging van den geslagen tegenstander heeft hem gemaakt tot meester van de strategie der vernietiging. Als hij het defensief voor wenschelijker houdt, dan is hij eveneens meester van den toestand. Voor zijn linies is tot dusver nog iedere tegenstand gebroken. Maar als Hindenburg een keer teruggaat dan haalt hij daarbij tevens uit voor een nieuwen en harden klap! Er zijn ook in het kamp zijner tegenstanders kranige veldheeren, maar zij beschikken niet over die onfeilbare zekerheid in hun aangrijpen. Zij kunnen dikwijls ook in de keuze hunner middelen de minder geschikte kiezen. Hindenburg alleen heeft tot dusver getoond, dat hij met de grootste kalmte een bijna ongelooflijke snelheid van handelen en toeslaan kon ontwikkelen.

3. Hindenburg is overal de sterkste. Niet in dien zin, dat hij altijd beschikt over het grootste aantal troepen, neen, hij weet het zoo in te richten, dat hij daar, waar hij aangrijpt, met overweldigende overmacht optreedt. De Russen hebben tegenover hem altijd meer soldaten gehad, maar op de beslissende plaatsen was Hindenburg steeds de sterkste. Daarom zet zijn aanval ook met kolosale kracht in, zonder dat een enkel soldaat vergeefs wordt opgeofferd. Iedere man staat reeds lang van te voren op zijn plaats en heeft zijn aanwijzingen, zoodat onzekerheid en wanorde nergens ontstaat. Als Hindenburg dan het bevel geeft, erop los te slaan, dan sluit alles precies als bij een manoeuvre. Men kan de overwinning zelfs reeds vooruit berekenen.

Gewonden aan de Somme.

Een soldaat vertelt in de „Vorwärts" van ontmoetingen met gewonden aan de Somme. Hij treft een korporaal, dien hij van vroeger kende als een buitengewoon vroolijke jonge man, op een verbandplaats in de nabijheid van den slag. Tusschen een transport gewonden vindt hij hem. Zijn knap jong gezicht ziet er verward uit. Zijn oogen zijn onrustig en versuft, de mond is onbewegelijk op merkwaardige wijze naar beneden gebogen, de lippen sterk op elkaar geprest. Hij vraagt hem iets, maar de andere schudt slechts met het hoofd en maakt teekens met de handen. Hij ziet wat den man ontbreekt en geeft hem papier en potlood. Deze schrijft dan: Ik moest de veldkeuken halen over de dekking. Toen kwam een 38,5 cM. granaat, twee man dood, twee zwaar gewond. Ik bleef doof en kan niet spreken.

Verder vertelt hij dan: De zwaar gewonden worden in tenten gelegd en verpleegd tot zij vervoerd kunnen worden. De gewonden, die loopen kunnen, trekken in troepen naar de hospitaaltreinen. Langzaam stappen zij vooruit, in hun verscheurde, met modder bedekte, met bloed bevlekte kleeren. Velen hinken met wit verbonden voeten bezwaarlijk op stokken voort. De geheele troep is als bespikkeld met de plekken van het verband. Als men denkt hoe deze jonge mannen uitgetrokken zijn.

Het aangrijpendste is echter de stille en eenvoudige heldenmoed, waarmede deze mannen hun pijn dragen. Dapper waren zij voor den vijand, nu zijn zij het weer tegenover hun wonden. Nooit hoor ik een klacht, nooit een woord van ongeduld, het is of ieder zijn leed klein voelt worden in dezen grooten stroom van lijden. Zelf staat men er bij en schaamt men zich bijna over zijn gezondheid en zijn heele ledematen. Men zou willen helpen en men kan niet.

Ik zie een zwaar gewonde. Een man van meer dan veertig jaar met roodblonden baard en wasgeel gezicht, dat reeds door den dood geteekend schijnt. Sedert vier dagen ligt hij met koortsachtige hijgende lippen en zonder bewustzijn onder een tent.

Als ik door de tent ga en hem aanzie, worden zijn lippen plotseling stil. De vingers van zijn handen schuiven in elkaar en de oogen openen zich. Het zijn blauwe schitterende oogen. De man begint te bidden. Onze Vader.... Hij spreekt met heldere, duidelijke, gevoelige stem. Ontroerd hooren wij toe. De gewonden in de tent lichten de hoofden op en vouwen de handen.

Met hem is het uit, zegt er een. De dokter, die bij ons is, knikt. Als het gebed ten einde is, strijkt hij den gewonde over het voorhoofd. Nu gaat het spoedig naar Duitschland zegt hij. De roodblonde man antwoordt stil met een aangrijpend verlangen in zijn stem: Ach, Duitschland! Duitschland, dat is de hemel."

Toen ik van deze plek weg ging in de heete zon van den Augustusmiddag en mij het zweet van het voorhoofd veegde, ontmoette mij een soldaat, die langzaam en met moeite op een beukenstok geleund, vooruit kwam. De soldaat leek een wandelende aardklomp, zoo dik was zijn verscheurde uniform met leem en stof bedekt. Het bruin gebrande gezicht was nat van het zweet.

Waar komt ge vandaan?

Van ginds. Hij wijst met zijn stok in de richting van waar het gedonder van roffelvuur komt. Aan het sidderen van zijn lippen en aan den koortsglans in zijn oogen zie ik de opwinding, die nog in hem woelt.

Zijt ge gewond?

Ik was bedolven, vertelt de man. Vijf uur lang heb ik in het donker gelegen als in een graf. Mijn lichaam zat tot aan de borst in de aarde. Boven me was een klein hol met een beetje zwarte lucht, die ik ademen kon. Kameraden hebben mij er uit gehaald. Ik was bijna dood. Nu zie ik de zon weer."

Hij ging verder moeizaam met zwaren sleependen tred. Maar het heete licht van de zon straalde weer om hem heen....

Ingezonden.

Zeereerwaarde Pater Redacteur.

Wanneer zal men nu eens gaan begrijpen, dat ons Curaçaosch volk is samengesteld uit menschen van hetzelfde maaksel als iedereen, als ik en gij en allen?

Juist als alle andere menschen op deze wereld verdient de Curaçaoënaar liever *iets* dan *niets*, liever *méér* dan *minder*.

En omdat hij *méér* kon verdienen met niet Hollandsch te spreken dan met het wel te doen, ligt het voor de hand, dat hij geen Hollandsch spreekt.

Een Hollander, die zijn geld verdienen moet in Frankrijk, spreekt daar Fransch, en in Engeland Engelsch.

Niet omdat hij geen Hollandsch kent, maar „om der wille van de smeer."

Als dat duidelijk is — en wie ziet dat niet in — is het even duidelijk, dat een Curaçaoënaar in Venezuela Spaansch spreekt, in Haïti Fransch en in Amerika Engelsch en in zijn eigen Curaçao Papiamentsch.

En dat niet bij gebrek aan „Hollandsche kennis" maar om der wille van het lieve geld, dat iedereen noodig heeft. Taal blijft toch altijd maar een middel en geen doel.

Als de Curaçaoënaar met Spaansch te spreken meer kan verdienen dan met Hollandsch, wie zal het hem dan kwalijk nemen dat hij Spaansch spreekt?

Maar Curaçao is toch een Hollandsche kolonie, de bewoners moeten toch hun hart warm voelen kloppen voor Nederland?

Goed en wel, prachtig zelfs voor menschen die geld genoeg hebben; Ook de Curaçaoënaar voelt liefde voor het Moederland, maar...... van die liefde kan hij niet bestaan, nog niet één week zelf, laat staan vrouw en kinderen onderhouden. De Curaçaoënaar moet er op uit naar landen en plaatsen, waar geen Hollandsch gesproken wordt, *dus*......

Wat Neerland eischen kan, wordt volbracht, méér nog misschien dan geëischt wordt. Het Hollandsch wordt onderwezen op de scholen, en er wordt op aangedrongen om het te spreken. Hollandsche boeken worden er verspreid enz., enz., maar ...... dergelijke zaken als het spreken van een taal door het volk, laten zich niet dwingen. Zoolang ze kinderen zijn gaat dat nog, maar dat houdt op.

Op St. Martin spreekt men Engelsch, óók op het Fransche gedeelte.

Op St. Thomas spreekt men Engelsch, alhoewel het een Deensche bezitting is.

Op St. Barthelemy Engelsch, ofschoon het aan Frankrijk toebehoort.

Wellicht zou men meer dergelijke voorbeelden kunnen aanhalen uit onze naaste omgeving.

Wil men hebben, dat op Curaçao het Hollandsch algemeen gesproken wordt, dan behoeft men aan *het onderwijs niets* te veranderen, maar *wel aan de toestanden.*

Veronderstel, dat er met Hollandsch spreken méér te verdienen valt, aan de Bataafsche bijvoorbeeld, dan zal men er Hollandsch spreken, want de kennis is er wel over het algemeen, maar het loont de moeite niet er zich in te oefenen.

En wie nu *toch* eischt, dat men er zich in oefene, terwijl de omstandigheden zóó blijven als ze vroeger waren, stelt naar mijn inzien onbillijke eischen en vangt bot!!

Met hartelijken dank voor de plaatsruimte,

Uw dw. dienaar

A. Kuijpers.

DE OORLOG.

Er gebeuren rare dingen.

De Russische Minister van Buitenlandsche Zaken en Premier van het Kabinet, de Heer STRUMER, heeft zijn zetel moeten afstaan aan den Heer NERANTOFF. Het heet, dat Minister STRUMER pro-Duitsch gezind was.

Maar tegelijkertijd seint New-York, dat de Premier van Frankrijk de Heer ARISTIDES BRIAND, de Kanselier van Duitschland, VON BETHMANN HOLLWEG, en Burggraaf GREY, Minister van Buitenlandsche Zaken van Engeland, Nota's inzonden waarin over het behoud van den Vrede na den Oorlog gesproken wordt.

Met vechten schijnt men niet tot den Vrede te kunnen komen.

De Serviërs gaan in Macedonië goed vooruit.

De Rumenen houden hardnekkig vol, maar verliezen overal terrein, behalve in Dobroedsja. Bucarest wordt bedreigd. De Regeering en de Consulaten vertrekken naar de grenzen.

De revolutionaire Grieken hebben aan Bulgarije den oorlog verklaard, omdat hun transportschepen werden getorpedeerd.

ELEUTERIO VENIZELOS beheerscht het land. De Koning weigert vooralsnog aan het ultimatum der Franschen, tot uitlevering van kanonnen, geweren en amunitie, gevolg te geven. Maar, wat de Franschen niet goedschiks krijgen, zullen ze wel nemen. Toch schijnt Koning CONSTANTIJN vaster te staan dan men meent, en nog een flinke par tij achter zich te hebben.

President WILSON begint een nieuwe actie tegen Duitschland naar aanleiding van het hernieuwde optreden der duikbooten en het wegvoeren van rustige burgers uit België naar Duitsche munitiefabrieken.

Zeppelins vlogen weer eens over Londen, twee werden er neergeschoten. Ook over Bucarest hebben ze gevlogen. Over het algemeen is er veel vliegtuig in de lucht.

Berichten uit de Kolonie.

Welkom.

Met de *Commewijne* zijn Zondag morgen hier aangekomen de Heer J. H. SPROCKEL en Echtgenoote.

Een twaalftal jaren geleden is de Heer SPROCKEL naar Holland vertrokken om zijn opleiding tot Onderwijzer te voltooien en keert nu terug als Onderwijzer 1e klas; hij was reeds meerdere jaren in Nederland werkzaam.

Onze gelukwenschen aan de Familie SPROCKEL en een hartelijk welkom aan den Heer J. H. SPROCKEL.

Vacantie.

De Katholieke scholen kregen vacantie.

De Eerw. Zusters en Fraters hebben weer een jaartje van zwaren arbeid achter den rug.

Maar zij smaken toch ook de voldoening menig kind te hebben toegerust met de noodige kennis om den strijd om het bestaan met moed te kunnen ondernemen.

Op het St. Thomascollege hebben de Jongeheeren A. ARAUJO, K. BOSKALJON, S. JONKHOUT en A. MADURO met goed gevolg examen afgelegd in de vakken van den Handelscursus, zooals:

Ned. Taal en correspondentie,
Spaansche Taal en correspondentie,
Engelsche Taal en correspondentie,
Boekhouden en Handelsrekenen.

Ook op het St. Martinusgesticht hebben verschillende Jongejuffrouwen haar eindexamen afgelegd. We zagen er een mooie tentoonstelling van keurige handwerken. En dat niet alleen van de leerlingen der Burgerschool, maar ook van die der Kostelooze Scholen.

Die meisjes uit het gewone volk zijn volmaakt op de hoogte van alle vrouwelijke handwerken. Ze kunnen breien en stoppen, naaien en hakken, borduren, Spaansch en Knoopwerk, bloemen maken. Velen gingen naar huis met een eigen gevlochten hoed of een gehaakte muts, met een tafelkleed of looper, een handdoek of een stel zakdoeken.

Er zijn ook Buitenscholen waar de meisjes haar eigen ondergoed en jurk leeren maken. Kortom, ze worden zoo volledig mogelijk uitgerust voor het volgend leven.

Het groote nut der volksscholen ziet men op het eind van het jaar, als men een goed overzicht hebben kan over al die flinke resultaten.

De Fraters en Zusters mogen tevreden zijn en hun paar weken vacantie met voldoening genieten.

Wat moet mijn kind worden?

Nu verschillende kinderen de school verlaten, komt de zware taak der Ouders in het kiezen van een levensstaat voor hunne kinderen.

Deze keuze moet gedaan worden overeenkomstig de neigingen en bekwaamheden van het kind.

De neiging voor een of andere betrekking kan door voorzichtige leiding worden vergroot of aangekweekt, maar mag nooit worden opgedrongen.

Voor de Jongens valt er genoeg te verdienen.

Het Gouvernement kan in de verschillende takken van dienst flink ontwikkelde jongens best gebruiken.

Het is echter mogelijk, dat niet aanstonds een postje open komt, en de aspirant wachten moet.

Een verstandige vader neemt de noodige informaties bij bevoegde autoriteiten, de Chefs de Bureau, en verbindt zich zijn jongen bezig te houden en te zorgen, dat hij de aangeleerde kundigheden niet verwaarloze door gebrek aan oefening.

Houdt de jongens bezig, opdat de leergeest er niet uitga en hij niet lui worde door niets doen.

Het vroegere klerksysteem vinden we nu juist niet het ideaal voor een ontwikkeld jongmensch.

Er zullen zich eenigen opwerken tot flinke handelslui, maar velen verdoen hun tijd en bederven hun eigen toekomst door het lezen van rijp en groen, van echt bedorven lectuur ook

De *Bataafsche* is tegenwoordig de toeverlaat der Curaçaosche Jongelui geworden.

Wie daar een mooi plaatsje kan bekomen is geborgen voor de toekomst.

Maar, gelukkig, is er voor allen geen plaats. Gelukkig, zeggen we, want Curaçao heeft jonge krachten noodig op elk gebied. Handel en scheepvaart, nijverheid, landbouw, visscherij, winkelbediende, kantoorklerk, hotelbediende, chauffeur. Wat al vakken staan er open, alvorens te vervallen in de te talrijke schoen- of kleermakerij.

Flinke metselaars, timmerlieden en ververs zijn er nog niet te veel. In het smidsvak bestaat tegenwoordig ook meer gelegenheid tot opleiding dan vroeger.

Laten de vaklui zelf ook eens uitkijken naar een fermen jongen in eigen omgeving en hem een degelijke opleiding geven.

Maar die talrijke kinderen, van 7–10 jaar, aan den winkel, is niets gedaan. Die bederven meer dan ze leeren, we bedoelen, bederven zelf in hun eigen gemoed door de losse taal der grootere gezellen.

De Ouders moesten hun jonge kinderen meer afhouden van de winkels. De weinige last, die ze thuis met hun stoeien en ravotten en spelen veroorzaken, weegt wel op tegen het moreele bederf, dat ze op straat en aan den winkel opdoen. Daar mag onder de vacantie wel eens aan gedacht worden.

De Havenwerken.

Het bombardement is weer begonnen. De schoten knallen, dat het een lieve lust is. De duikers en ontladers zijn nu bezig aan den Oostkant van de haven, onder de muren van het fort Amsterdam. De oude muur kan nog veel verdragen, want zelfs aan de Overzijde schudden de huizen na iedere ontploffing, wat moet het fort dus wel voelen zoo dicht bij. Vroeger werd aan het uit houdingsvermogen van den fortwal getwijfeld.

Brandan komt iederen dag een onderlossertje halen. Als het goed gaat, komt ie driemaal per dag; maar dat heeft den tijd nog

Twee onderlossers, een baggermachine en de zandzuiger werden op gekalfaterd. Er is druk werk aan den Winkel.

De Regen.

Een zeldzaam jaar is het, een jaar van buitengewoon veel regen. Gelukkig, hadden we deze week toch een enkelen dag zon en één drogen nacht.

De temperatuur daalde tot 80 gr. Heerlijk frisch noemen we dat hier; in Holland zouden ze de scholen sluiten wegens de hitte.

Hier en daar, op hooge gronden, staat de mais prachtig; over het algemeen echter wordt hard naar droogte verlangd. En dan natuurlijk, na een paar dagen, weer naar regen.

Rankvruchten, pompoenen, meloenen en komkommers beginnen al te komen, en de boontjes te rijpen.

Gras voor de beesten is er in overvloed.

We beleven een goeden tijd, en als het weer mee loopt, wordt het iederen dag nog beter. Dan krijgen ook de armste menschen voldoende te eten.

„De Curaçaosche."

Met genoegen zien wij, dat de Bataafsche Petroleum Maatschappij weer een nieuwe loot rijker is „de Curaçaosche Petroleum Maatschappij".

Op de gouden vleugelen van dit Grootbedrijf zal DE CURAÇAOSCHE wel spoedig een hooge vlucht nemen. Moge zij weldra opstijgen.

Haar naam is ons bizonder sympathiek.

De Bewaarschool.

De Bewaarschool van Soeur GERARDA hield ook dit jaar weer tentoonstelling van het Fröbelwerk der kleintjes.

Verschillende amateurs namen mooie kiekjes.

Maduro's Bank.

Was de oorlog nu maar uit, dan konden onze Handel en Scheepvaart zich uitbreiden naar hartelust. Alle mogelijke faciliteiten worden thans verstrekt door de nieuwe circulatiebank, hier opgericht door de Firma's *S. E. L. Maduro & Sons* en *Correa Hermanos & Co*

Curaçao, Vooruit!

Koloniale Raad.

In de Vergadering van Maandag ll. 27 November werd het nieuwe Lid, de Heer S. M. L. MADURO geïnstalleerd. De Voorzitter wenscht hem geluk en is overtuigd, dat hij evenals zijn Vader steeds in alle omstandigheden het algemeen belang zal weten te dienen.

De Heer MADURO dankt voor den hartelijken welkomegroet van den Voorzitter en de waardeerende woorden aan zijn Vader gewijd; het zal steeds zijn streven wezen dezelfde richting te volgen.

Officieele berichten.

Aan den Ontvanger enz. op St. Martin N. G., thans met verlof op Aruba, L. O. Lampe, is tot verder herstel van gezondheid twee maanden verlofsverlenging verleend.

De geëmployeerde ter Gouvernements-Secretarie alhier G. J. Ferguson is werkzaam gesteld bij den Openbaren Gezondheidsdienst.

Aan den onderwijzer 2de klasse aan de Hendrikschool alhier G. Troost is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De onderwijzer bij het bijzonder onderwijs te Tilburg J. H. S. Sprockel is benoemd tot onderwijzer eerste klasse bij het openbaar onderwijs in de kolonie Curaçao en voorloopig werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

Er is een quarantaine van vijf dagen, met inbegrip van de reis, vastgesteld tegen schepen, komende van Barbados wegens het heerschen aldaar van gele koorts.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Felipe Rimon Amesti, Ana Luisa Barroso, Albertina Bossignona, Felix Clavel, Johana Letto, Fuselier Maduro, Luis Ma. Molina, Jan Romaldu Ventrodal.

Het s.s. Commewijne

is Zondag 26 November de haven van Curaçao binnengevallen.

De boot vertrok op 6 Oct. van Amsterdam. Op reis werd een defect aan de machine ontdekt en moest de terugreis naar Amsterdam worden aanvaard.

Op 10 Oct. vertrok de boot weer van Amsterdam naar Kirkwall. Hier kreeg het schip met stormweer te kampen. Er werd eenige dagen op kalm weer gewacht, waarna de reis wederom werd voortgezet. Van Kirkwall stoomde de boot naar Falmouth en verder naar Madeira en vervolgens naar Suriname, waar het 12 Nov. arriveerde en daags daarna vertrok naar Curaçao.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Oct. 1916.

	Geboorten.				Overleden		Aangegeven.	
	M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	M. gesl.	Vr. gesl.	Levenl.	Huwel.
Stadsdistrict	19	16	18	17	19	12	2	6
2e. district	11	5	9	7	0	8	0	6
3e. district	11	14	13	12	2	3	2	5
4e. district	2	3	5	0	0	0	1	1
5e. district	2	7	5	4	2	1	0	3
Totaal:	45	45	50	40	23	24	5	21

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 1 Dec. 1916.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.	—
ZOUT per vat van 180 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	„ 0.07
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.50
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G.	„ 0.80
GEITENVELLEN per K.G.	„ 1.60
WOL per K.G.	„ 0.15
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.60
BEENDEREN per K.G.	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„ 0.05
STROOHOEDEN (hipijapa).	
Kwaliteit No. 1 per dozijn	„ 3.25
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3,50
„ „ 2 „ „	„ 4.50
„ „ 3 „	„ 6.12
„ „ 3 „ „	„ 6.30
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA	„
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„ 7.20
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ 1 van 25 c.M. of minder	
STROOHOEDEN (latal):	f
Kwaliteit X per dozijn	f1.12½
Kwaliteit XX per dozijn	f1 75

Buitenland.

Een diplomaat over den oorlog.

De Haagsche briefschrijver van „De Tijd" heeft onlangs een diplomaat gesproken. Wat deze hem over den oorlog als zijn meening vertelde, gaf de briefschrijver aan zijn blad volgenderwijze terug:

Op dezen oorlog schijnt de vloek te rusten, dat hij den menschen overlevert aan een noodlot machtiger dan zij. Het is mijn vaste overtuiging nog altijd, dat zij, die den oorlog gemaakt hebben, hem niet hebben gewild. Zij hebben hem, op zijn best, als een onvermijdelijkheid aanvaard en alleen op het kiezen van het oogenblik invloed geoefend. Engeland misschien uitgezonderd, is er vermoedelijk geen land, dat thans den vrede niet zou willen, maar de omstandigheden zijn van dien aard, dat over den vrede te spreken, op zich zelf haast een onmogelijkheid is. Het initiatief zou moeten uitgaan van Duitschland, dat op militair gebied zeker niet overwonnen is. Het groot offensief mag op zijn best nog een betrekkelijk succes opleveren, het kan noch zal Duitschland even ver op eigen bodem terugdringen als het zich heeft vooruitgedrongen in het vijandelijk land. In die omstandigheden kan Duitschland nooit als overwonnene den vrede gaan vragen. Het kan — zelfs als het groote offensief mocht mislukken — den vrede evenmin aanbieden als overwinnaar. In den economischen strijd — die nauw samenhangt met Engeland's meerderheid op zee, is Duitschland de zwakke partij. De Entente heeft dus alle reden om op de toekomst te blijven hopen en te vertrouwen, dat zoo het Duitschland niet door het zwaard dan door den honger zal ten onder brengen. Er is echter nog een andere veel grootere moeilijkheid. Indien men vandaag over den vrede gaat onderhandelen dan is hij nog niet gesloten. Er zal tusschen het staken der vijandelijkheden en het sluiten van den vrede een zekere tijd liggen, een tijd, die, bij den omvang, dien de strijd genomen heeft, en de ontelbare vele moeilijkheden, die een oplossing vragen, niet kort kan zijn. Men kan het vechten met de wapenen gedurende dien tijd laten, maar hoe zal het moeten gaan met den strijd op economisch gebied? Zal gedurende den wapenstilstand de invoer van levensmiddelen in Duitschland worden gekeerd? Indien dit gebeurt, dan zou Duitschland het scherpe zwaard van den honger niet alleen gedurende de vredesonderhandelingen boven het hoofd houden, maar zal dit zwaard met den dag scherper worden. De tegenpartij heeft dan alle belang om de onderhandelingen te rekken ten einde Duitschland steeds zwakker te maken en daardoor toegeeflijker te stemmen.

Indien omgekeerd de invoer van levensmiddelen weer wordt toegestaan, dan sterkt Duitschland, hangende de vredesonderhandelingen, met den dag aan. Duitschland krijgt dan belang om vooral niet teveel toe te geven, omdat het, zoo het eenmaal op verhaal is gekomen en zijn voorraadschuren opnieuw heeft gevuld, desvereischt weer opnieuw kan beginnen. Men zal het dus, onderwijl men doorvecht, moeten eens worden over het rantsoen, waarop Duitschland zal worden gesteld. Men begrijpt echter, dat veel gebeuren moet, eer Duitschland zich laten stellen onderwerpt, maar ook, dat, zoo het daarvoor is te vinden,

heel wat tijd noodig zal zijn, om dat rantsoen vast te stellen. En is dit geschied, dan zal men daardoor tal van nieuwe moeilijkheden zien ontstaan, die de vredesonderhandelingen ophouden, zoo niet afbreken.

Afgezien hiervan zullen de vredesonderhandelingen lang moeten duren om het groot aantal belanghebbenden en meer nog, om het grooter getal beloften en toezeggingen, dat in den loop van den oorlog gedaan is. Eén voorbeeld is er: de annexatielust zal bij het sluiten van den vrede niet groot meer zijn. De regeering van elk land vindt bij zich zelf genoeg te doen, om op geen nieuw gebied te staan. Indien het al anders ware, dan zal de positie van een niet op annexeeren belust land sterk genoeg zijn om een dergelijken eisch kracht bij te zetten. In tegenstelling met hetgeen in den beginne door velen werd verwacht, geloof ik dan ook, dat de kaart van Europa geen wijziging van beteekenis zal ondergaan. Elzas–Lotharingen zal wel het grootste struikelblok opleveren. In Frankrijk is aan de revanchepolitiek te lang en te veel voedsel gegeven om de regeering den moed te geven met een vrede te komen, die niet, althans ten deele, aan den wensch te gemoet komt, om, wat in 1870 verloren ging, terug te krijgen. Het zou mij niet verwonderen, indien de loop der dingen hier den ouden Bismarck nog weer eens gelijk gaf. België zal wel België blijven; zonder dat er iets af gaat, maar ook zonder dat iets erbij komt. Het herstel van Polen, hoe gewenscht ook om een buffelstaat te hebben tusschen Pruisen en Rusland, lijkt ook al niet waarschijnlijk meer. Rusland staat er te goed voor, om niet Russisch–Polen te willen houden en het zal wel begrijpen, dat het dit niet kan doen, indien niet Duitschland en Oostenrijk elk zijn deel behoudt. De Entente zelf kan moeilijk een vereenigd Polen denken met Rusland als beschermer en met een Russisch grootvorst als koning. In de Balkanstaten zal misschien nog wel een en ander worden verdeeld, ten koste van de Balkanstaten onderling. Indien beide partijen eenmaal vrede willen, zal de territoriale quaestie daarvan, vermoed ik, niet lang ophouden. Moeilijker zal de financiëele quaestie zijn op te lossen. Wie moet het geld verschaffen voor den wederopbouw van België, van noordelijk Frankrijk? Men zal oorlogsschattingen eischen, die moeilijker zijn te geven dan stukjes grondgebied, omdat de schatkisten ledig zijn tot den bodem. In dit opzicht valt de toestand elken dag, dat de oorlog langer duurt, moeilijker op te lossen. Ik verwacht alleen dat Engeland nog al toeschietelijk zal zijn. Engeland is trouwens het eenige land, dat zich na den oorlog overwinnaar zal gevoelen. Zonder grondgebied te hebben gewonnen, zal het zijn invloedssfeer naar alle zijden hebben uitgezet. Er is niet alleen in de landen der Entente een stelselmatige sympathie aangekweekt voor Engeland, doch Engeland heeft alle landen der Entente door een gouden koord aan zich verbonden. Het zal niet de minste behoefte gevoelen dien band te slaken. Het zal daarin juist zijn triumf zien. Of Duitschland militair sterk is, kan Engeland onverschillig laten. Tegen de militaire overheersching van Duitschland heeft het zich dan ook nooit verzet, dan alleen toen het begon te vreezen, dat die militaire overheersching zich op zee zou kunnen doen gelden. In de militaire overheersching van Duitschland zit zelfs een voordeel voor Engeland in zooverre, dat andere Europeesche natiën daarom met Engeland goede vrienden moeten blijven. De overheersching van Duitschland, waarvoor Engeland bang is en de wapenen trok, is economische overheersching. In dit opzicht heeft het ongetwijfeld nu reeds de overwinning behaald. Het is een onomstootbaar feit nu reeds, dat na den oorlog in alle landen der Entente, in Amerika enz., Duitschland op economisch gebied ten voordeele van Engeland in zeer sterke mate zal zijn verzwakt. Geen beter middel om dien toestand te bestendigen, dan dat de andere landen financiëel aan Engeland gebonden blijven. De vraag is alleen of en in hoeverre Engeland, als de oorlog aanhoudt geldschieter kan blijven en of en in hoeverre het een oorlogsschatting door anderen moet doen eischen, om zelf aan geld te komen. Ik vermoed echter, dat dit zal meevallen, omdat Engeland van zijn bondgenooten een voornaam leverancier is, die zich vooral niet minder goed zal laten betalen, naarmate de betaling minder vlug plaats heeft. Zoo zou het dan nog wel eens kunnen gebeuren, dat het ten aanzien der bepaling van oorlogsschatting medeliep en dat het slot van dezen vreeselijken oorlog zal zijn, dat elk land de stukgeslagen ruiten in zijn huis kan betalen. Indien de vrede komt, kan hij echter alleen gebracht worden door den Paus, niet — mijn diplomaat is niet–katholiek — omdat hij Paus is, maar om dat hij nu en na den oorlog de eenige neutrale is. Elke neutrale staat heeft ten slotte bij de overwinning een eigen belang. Voor hem steekt in den triomf van den een of den ander een voordeel of een nadeel. De Paus zal echter, vooral bij het sluiten van dezen vrede — waarbij het nationaliteitsgevoel in zoo sterke mate naar voren drong, noodzakelijk absoluut neutraal en onpartijdig moeten zijn. Hij heeft toch zijn onderdanen in elk land en elke voorkeur zal zich wreken in de gevoelens van hen, wier land zich verongelijkt gevoelt. Een andere vraag is of de Paus zelf niet moet wenschen gepasseerd te worden. De halve wereld zal dit als een onrecht en een dwaasheid gevoelen, terwijl de meest onpartijdige houding eerst bij den geschiedschrijver waardeering zal vinden. Bij de tegenwoordige gemoedsstemming der volkeren, zal iedere vrede en iedere vredeszending teleurstelling brengen, die men op den vredesstichter zal wreken.

In ieder geval, zoo vermocht ik eindelijk mijn diplomaat te onderbreken, zullen wij op den vrede in 1916 nog maar niet rekenen.

Neen, daaraan valt zeker niet te denken. Ik meen zelfs niet in 1917." Hij, die dit zeide, is geen profeet. Zijn woorden hebben ten slotte geen meerdere waarde, dan de argumenten, die hij geeft. Ik teeken echter alleen aan, dat, in het voorjaar 1915, toen ieder den vrede zag aankomen, mijn diplomaat in gelijken geest sprak en tot heden niet in het ongelijk gesteld is. „Wacht gij spoedig den vrede" had ik hem gevraagd en in mijn brief van 1 Mei 1915 gaf ik zijn antwoord: „Spoedig, hoe komt ge er aan. In geen jaren nog, in geen geval in 1915." Moge hij thans een slechte profeet zijn!

De toestand in Griekenland.

De „Daily Mail" verneemt uit Athene: Het koninkrijk Griekenland is nu nog slechts een naam. Saloniki, Thasos, Lemnos, Chios, Samos, Mytilene worden niet meer van Athene uit bestuurd. Kreta en de Cycloden zullen wel volgen. In Epirus en de districten rondom Larissa is een onafhankelijksproclamatie verspreid, waarin alleen een gelegenheid wordt afgewacht. Alleen Athene en de Peloponesos blijven nog over, daar Phokis en Akarmania wankelen. Wat Athene betreft, de muren der stad zijn bedekt met aanplakbiljetten met opschriften, als: Trek het zwaard, o koning, of treedt af!" De eerste pagina van het blad „Asty" wordt geheel ingenomen door de verklaring van een vroegeren hoveling van den koning, die zegt: „Wij gaan over tot revolutionaire bewegingen en weigeren gehoorzaamheid aan de bevelen van de regeering, wegens het verraad van Kavala. Als gij ziet hoe ik, een fanatiek vijand tot dus ver van de liberale partij, mij haast om me bij den opstand te voegen, kunt ge den omvang van de ramp schatten."

Dit blad is niet vervolgd en het volk zegt ronduit wat het wil. De autoriteit en het gezag van den koning zijn vrijwel verdwenen.

Te Patoi heeft men verschansingen gelegd ter bescherming van het koninklijk paleis. Te Athene zijn verschillende huizen, waarin wapenen zijn opgeslagen en die door troepjes mannen worden bewaakt. Want naast de officiëele macht, vertegenwoordigd door den koning, staat de nationale macht, door Venizelos vertegenwoordigd. De eerste durft tegen den laatste niets te doen.

De kern van de geheele zaak is, dat de koning een overijlde belofte van non–interventie deed aan den keizer. In October van het vorige jaar bekende hij dat aan een lid van de geallieerde gezantschappen te Athene en „verkeerdelijk doet hij nu zijn woord gestand."

Hiermede wordt aan belanghebbenden bekend gemaakt, dat met ingang van 1 Januari 1917, alle rechten en verplichtingen der onderneming te Curaçao van de BATAAFSCHE PETROLEUM-MAATSCHAPPIJ zullen overgaan aan de „CURAÇAOSCHE PETROLEUM-MAATSCHAPPIJ" gevestigd te 's-Gravenhage.

Ondergeteekende zal ook weder voor laatstgenoemde Maatschappij als Vertegenwoordiger optreden.

De Vertegenwoordiger
der B. P. M.
P. Jansen.

1—3

The Farmer knows

"Pittsburgh PERFECT" Electrically Welded FENCE can be trusted

"Pittsburgh Perfect"
Wire Fencing is *best* all through.

THE BEST WIRE — The wire is drawn from a special quality of open hearth material—tough, pliable, strong, long lived like old-time iron wire. It is the finest fencing wire possible to manufacture.

Galvanizing Perfect — Heavily galvanized by our own new and perfect process, the wire is positively moisture-proof. The fact that

All Stay Wires and Line Wires are Electrically Welded

not only eliminates the weakening and moisture-gathering wraps, clamps and ties, but practically transforms the fence into *one piece* of perforated steel.

THE WELD

No Waste Wire — No Waste Weight — There is no waste wire to make useless weight; instead, heavier wire is used and *all* the weight is *Fence*. Stay wires being of the same size as line wires, the

"Pittsburgh Perfect" Fence is the Strongest in the World
73 Styles and sizes, adapted to every purpose—FIELD, FARM, RANCH LAWN, POULTRY.
EVERY ROD GUARANTEED PERFECT.

J. H. E. JOUBERT
IJzerstraat No 39
CURACAO

Exclusive Agent for the Dutch W. I.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 1sten Maart 1915 t/m den 31sten Augustus 1915 onder Nos. **7060 M,** t/m **6497 O,** zal plaats hebben op *Donderdag* den **7en Dec.** a.s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 2en Dec. 1916.

De Voorzitter,
13 C. S. GORSIRA.

Getrouwd.

H. M. G. Kerstjens
en
Hiltje M. Appel.

Amsterdam, 30 November 1916.
Posthus 551.

Eenige kennisgeving.

Te Huur!

Met ingang van den 15en December a.s. het heerenhuis No. 8, Pietermaai.

H. J. Cohen Henriquez,
Fort Amsterdam No. 12.

Curaçao, 2 December 1916.

Photographische Inrichting.
Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN
VAN
H. M. de Koningin der Nederlanden
BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
Chicago 1893, en
Curaçao. Eerste Prijs Eeremedaille, 1904.
„ Brussel, 1910

Curaçao, Waterkant. Otrabanda.

Indispensable.

Sólo hay una cosa en la vida que es indispensable, y es la Salud; todos los demás atributos están á nuestro alcance si cuídamos primeramente la salud. En la medicina moderna la Emulsión de Scott es el factor más poderoso para dar fuerzas, vigor, energía. Así lo reconocen miles de médicos que han escrito opiniones como ésta:

"Tengo especial placer en certificarles: que siempre que he usado en mi práctica la Emulsión de Scott de aceite de hígado de bacalao, he obtenido muy buenos resultados, sobre todo en la escrofulosis, raquitismo, desnutrición de los órganos, y en una palabra, en todas las enfermedades discrásicas que aniquilan el organismo." Dr. Carlos Sanda, Valencia, Venezuela. 11

Adverteert steeds
in de Amigoe di Curaçao.

Boekhouden.

Speciale opleiding voor praktijk en examens.
Privaat- en cursus-lessen.

1 Januari 1917 wordt een nieuwe cursus geopend.
Voor leerlingen van de eilanden schriftelijke opleiding.

H. J. VOOREN,
Leeraar Boekhouden, M. O.
2—3 Hoogstraat.

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK.
(OPGERICHT IN HET JAAR 1852.)

Fabrikanten en exporteurs van verfwaren in allerlei soorten in poeder en in olie; Vernissen niet inbijtende verf voor hout en ijzer; Verf voor vloeren, die in één nacht droog zijn; Witte lak voor badkuipen; Verf in vernis om de mooie vlammen der kostbare houtsoorten na te maken; Verf in vernis voor rijtuigen; Oliën om te glansen, etc.

Monsters worden op aanvrage gratis verzonden.

Te koop bij C. WINKEL & ZONEN.

S. E. L. Maduro & Sons
en
Correa Hermanos & Co.

brengen ter kennis van het Publiek, dat zij alhier op den 1sten Januari 1917 eene naamlooze vennootschap tot de uitoefening van het bankiersbedrijf, in den ruimsten zin, zullen oprichten onder den naam van

MADURO'S BANK,

met een volgestort kapitaal groot fl. 1,000,000,—, aan welke Bank zij hun bankiershandel zullen overdragen.

Terzelfder tijd geven zij kennis, dat de Bank de volgende jaarlijksche rente zal vergoeden:

3% op inlagen op Spaarbankboekjes (**minimum storting**) fl. 5.—
4% op gelden in administratie (minimum) „ 2000.—
1½% op gelden in rekening-courant (minimum) „ 500.—

Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt.

Curaçao, 1 December 1916.

HAVEN-NIEUWS
VAN 25 NOV. – 9 DEC.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Commewijne	N A de Boer	26 Nov	Amsterdam	27 Nov	New York
Merida	A Johanson	22 „	La Guayra	24 „	La Guayra
Maracaibo	P W Johnson	24 „	Maracaibo	24 „	New York
P d Nederlande	J C Metus	25 .	New York	27 „	New York
Pr Fr Hendrik	P Koningstein	30 „	New York	7 „	New York
Philadelphia	G W Goodman	5 Dec	New York	5 Dec	New York
Merida	A Johanson	26 Nov	La Guayra	27 Nov	Maracaibo
Merida	A Johanson	1 Dec	Maracaibo	4 Dec	La Guayra
Zulia	S S Morris	2 „	New York	2 ,	New York
Caracas	H Hichborn	6 ,	New York	7 „	La Guayra
Zulia	S S morris	7 „	Maracaibo	7 „	New York
Merida	A Johanson	6 „	La Guayra	7 „	Maracaibo
Nickerie	A R Nuboer	10 „	Amsterdam	11 „	New York
Professor	S Bass	28 Nov	Liverpool	28 Nov	Pto Colombia

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Segunda Maria	22 Oct	Rio Hacha	*Frieda H*	23 Nov	Maracaibo
Hirondelle H	22 „	Maracaibo	*Sociedad*	22 „	Pampatar
Camia H	23 „	Vela de Coro	*Arimita*	24 „	Pto Cabello
Lady C	23 „	Aruba	*Diana V*	24 „	Maracaibo
Refugio H	25 „	Aruba	*Lady C*	24 „	Aruba
20 de Julio C	25 „	Aruba	*Diana*	24 „	Maracaibo
Silfide H	25 „	St Domingo	*Dreadmorght*	24 „	Aruba
Nereida H	25 „	SJdPtoRico	*Refugio H*	27 „	Barbados
Abeona H	26 „	Maracaibo	*Nereida H*	28 „	Pto Cabello
Refugio H	29 „	Aruba	*2e Maria*	29 „	Rio Hacha
Lady	30 „	Aruba	*Abeona H*	28 „	Maracaibo
Carlota	30 „	Pto Cabello	*Refugio H*	30 „	Aruba
			Hirondelle	30 „	Pto Cabello
			Silfide	30 „	Pto Colombia